

እ.ኤ.አ ከኦገስት 21-31/2018 የነበረው

የአየር ሁኔታ ግምገማ

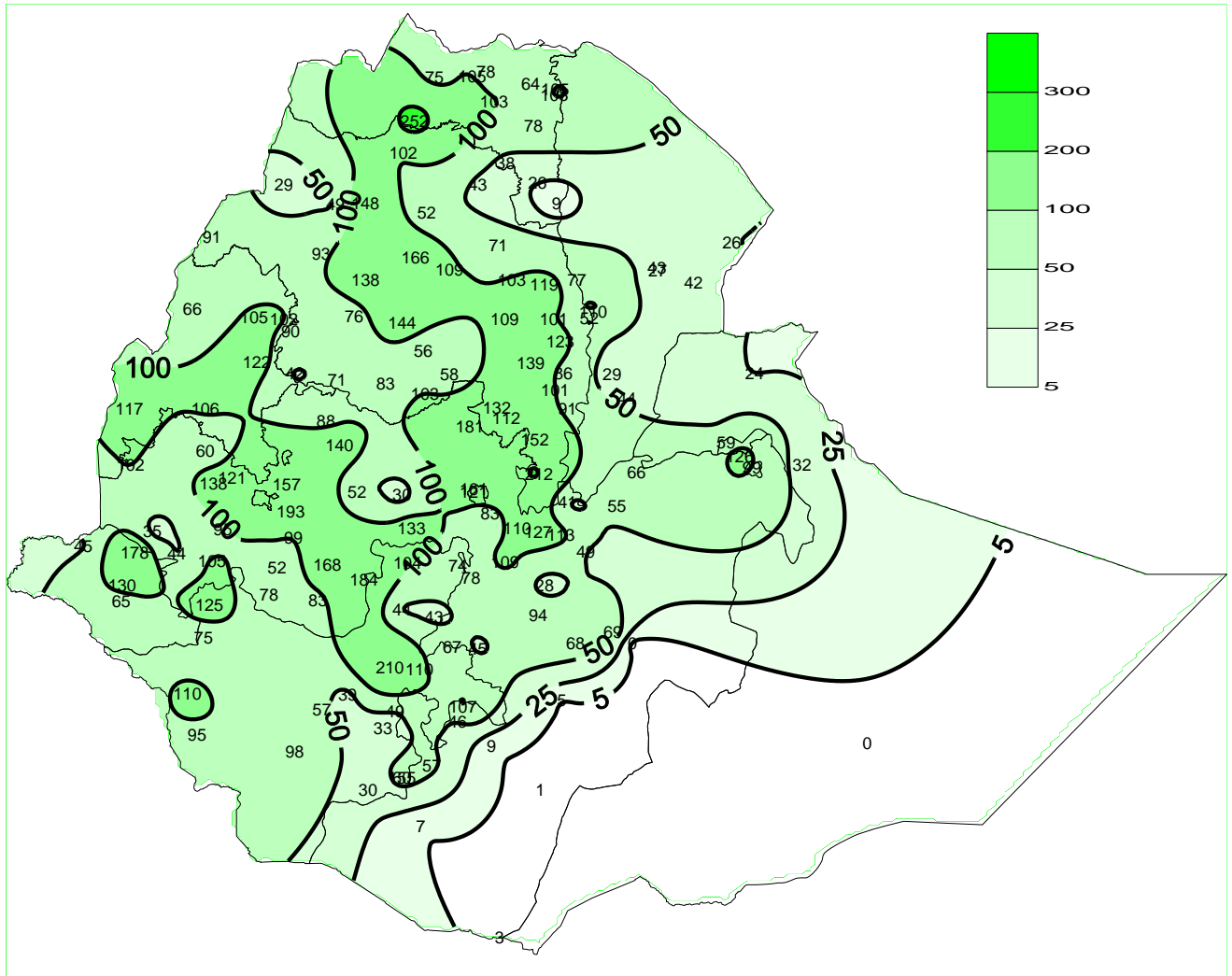
ባለፉት አሥራ አንድ ቀናት ለዝናብ መኖር እና መስፋፋት አስተዋፅኦ የሚያደርጉ የአየር ሁኔታ ክስተቶች በሰሜን፣ በደቡብ ምዕራብ፣ በምዕራብ እና በመካከለኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ተጠናክሮ የተስተዋለ ሲሆን፤ አልፎ አልፎም ወደ ደቡብ፣ ደቡብ ደጋማ ስፍራዎች እና ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይም ተስፋፍቶ ተስተዋል። በተጨማሪም ከነበረው ጠንካራ የደመና ክምችት በአንዳንድ የሰሜን፣ የደቡብ ምዕራብ፣ የምዕራብ እና የመካከለኛው የሀገሪቱ ቦታዎች ላይ ቅፅበታዊ ጎርፍ የማስከተል አቅም ያለው ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል።

በአጠቃላይ ባለፉት አስራ አንድ ቀናት በትግራይ፣ በአማራ፣ በቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ በምዕራብ እና መካከለኛው ኦሮሚያ፣ በጋምቤላ፣ በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦች እና ህዝቦች ክልል፣ እንዲሁም በአንዳንድ የአፋር፣ የደቡብ ደጋማ ስፍራዎች እና ምስራቅ የሀገራችን አካባቢዎች ላይ ከቀላል እስከ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቦባቸዋል። ከባድ ዝናብ ከተመዘገባቸው ጣቢያዎች መካከል ለመጥቀስ ያህል በአዲስ አበባ 65.0፣ በአሶቦ 52.9፣ በአሶምሳ 54.5፣ በአርጆ 48.2፣ በአጽቢ 59.0፣ በባቲ 45.3፣ በቤጊ 43.8፣ በቡለን 41.2፣ በብላቴ 64.8፣ በቦሬ 50.2፣ በደብረታቦር 50 እና 44.8፣ በፍቼ 50.2፣ በጋምቤላ 100.2፣ በጊምቢ 42.3፣ በጎንደር 42.7 እና 40.3፣ በጎሬ 44.7፣ በጂንካ 51.7፣ በሊሙጎነት 51.0፣ በላይበር 46.4፣ በማይፀምሪ 95.3፣ በነፋስ መውጫ 41.4፣ በኑራኤራ 43.5፣ በሾላገበያ 87.9፣ በሶኮሩ 55.7፣ በፍሬወይኒ 40.8፣ በወላይታ ሶዶ 76.3፣ 51.4 እና 51.2፣ በሻሁራ 51.8፣ በወሊሶ 48.0፣ በየትኖራ 42.5፣ በጃራ 40.4፣ በጭፍራ 40.0 በሚ.ሜ ይገኙበታል።

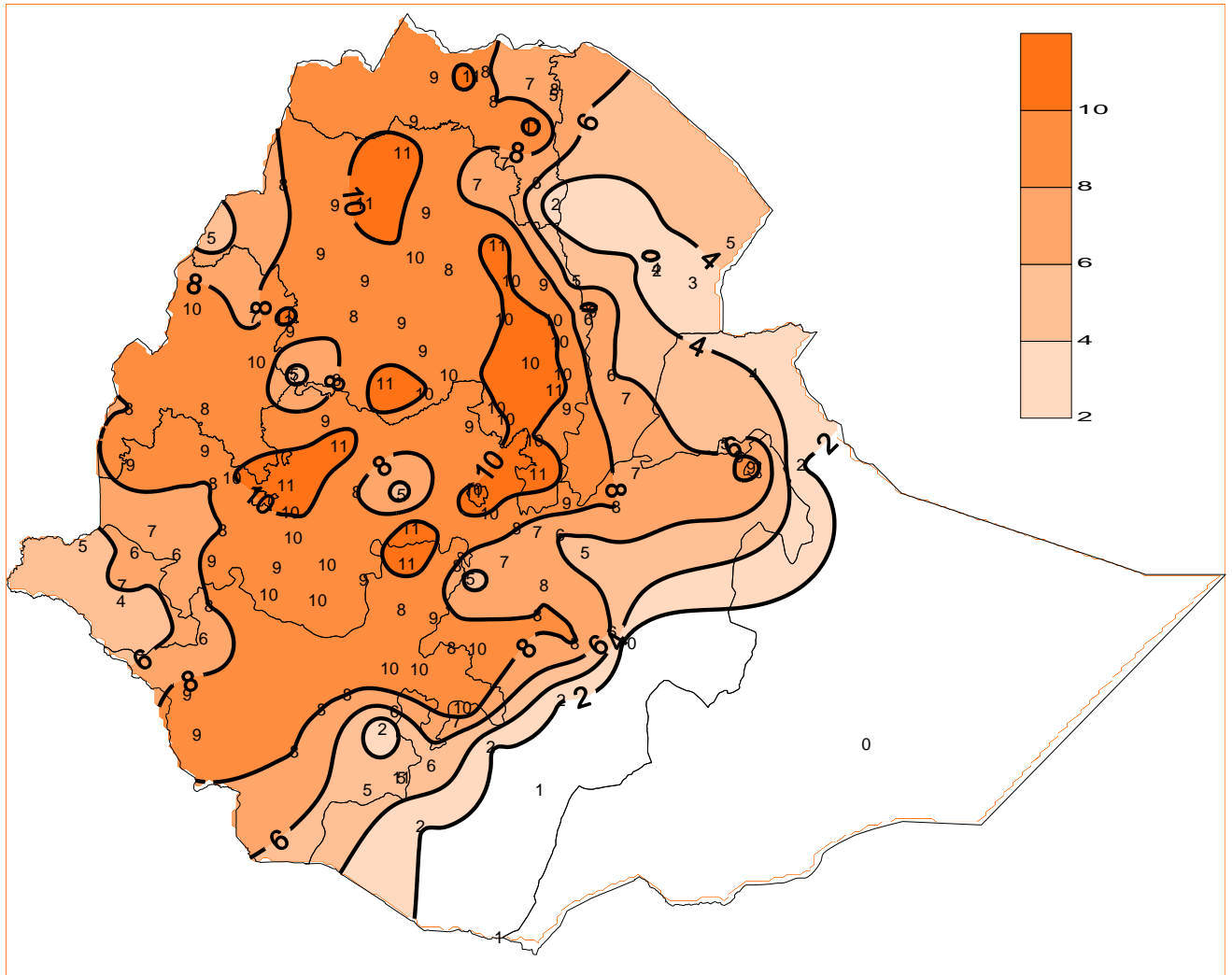
ባለፉት አስራ አንድ ቀናት የዘነበው የዝናብ መጠን ከሀገሪቱ የቦታ ሽፋን አንፃር ሲገመገም የአማራ፣ የትግራይ፣ የጋምቤላ፣ የቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ የምዕራብ እና መካከለኛው ኦሮሚያ፣ የደቡብ ብሔር ብሔረሰቦች ክልል፣ የምስራቅ እና የምዕራብ ሀረርጌ እንዲሁም የአርሲ እና ባሌ ዞኖች ከ50-251 ሚ.ሜ ከ5-10 ቀናት ያህል የዘነበ ሲሆን፣ የአፋር ክልል ዞኖች፣ ፋፈን እና ሲቲ እንዲሁም ጉጂ እና ቦረና ዞኖችም ከ25-42 ሚ.ሜ ከ5 ላሳት ቀናት ያህል ዝናብ አግኝተዋል (ካርታ 1 እና 2)።

ባለፉት አስራ አንድ ቀናት የዘነበው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር የአማራ፣ የትግራይ፣ የጋምቤላ፣ የቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ የምዕራብ እና መካከለኛው ኦሮሚያ፣ የደቡብ ብሔር ብሔረሰቦች ክልል፣ የምስራቅ እና ምዕራብ ሀረርጌ እንዲሁም የአርሲ እና ባሌ ዞኖች መደበኛ እና ከመደበኛ በላይ የሆነ ዝናብ አግኝተዋል (ካርታ 3) ።

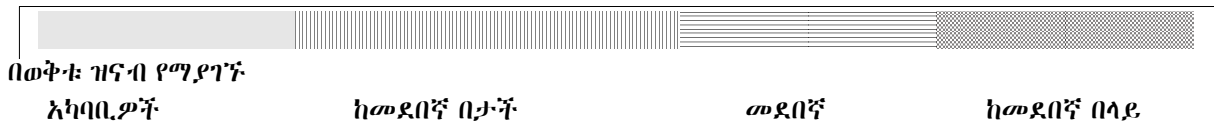
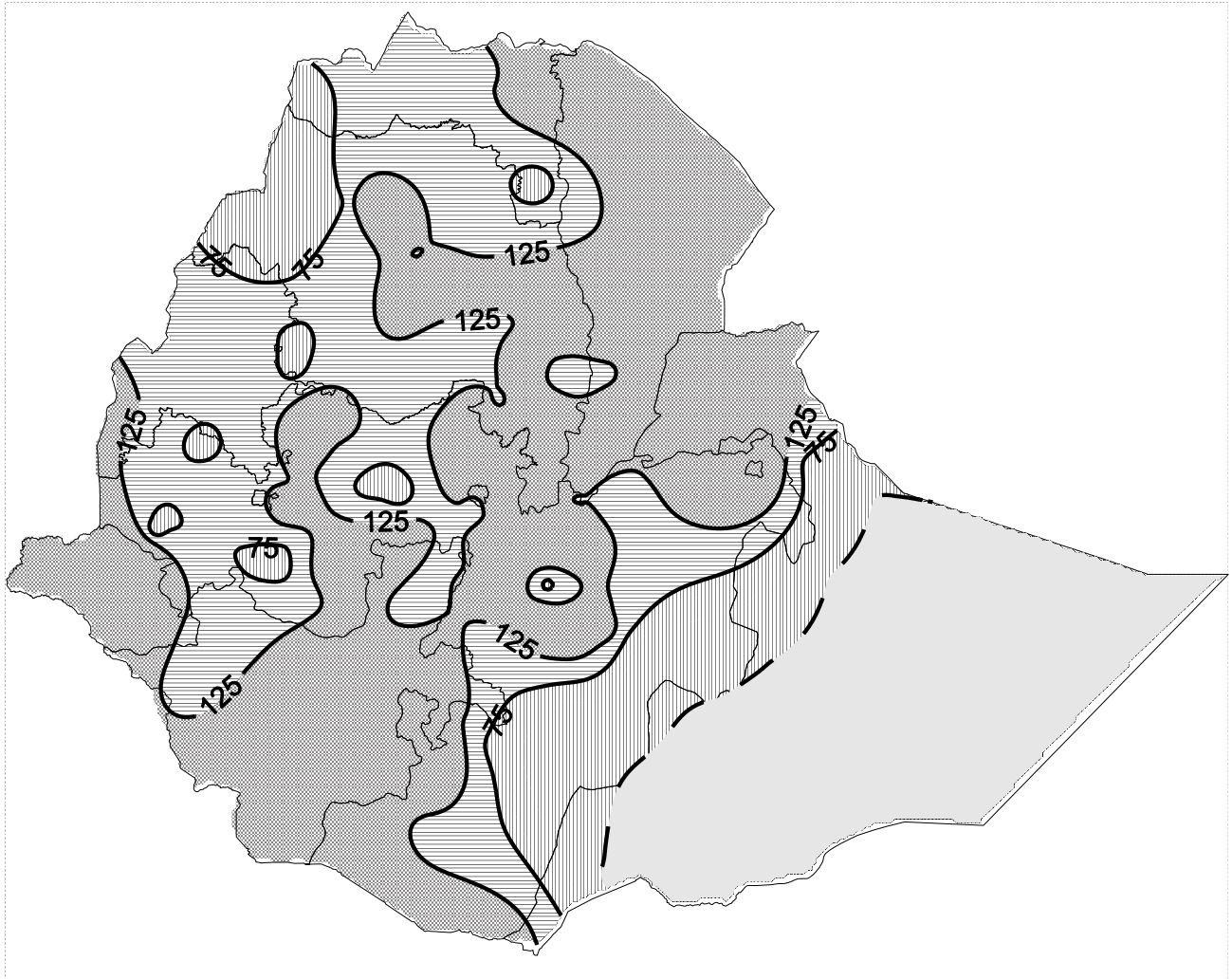
ካርታ 1 እ.ኤ.አ ከኦገስት 21 እስከ 31 /2018 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከኦገስት 21 እስከ 31 /2018 ድረስ የነበረው የዝናብ ቀናት

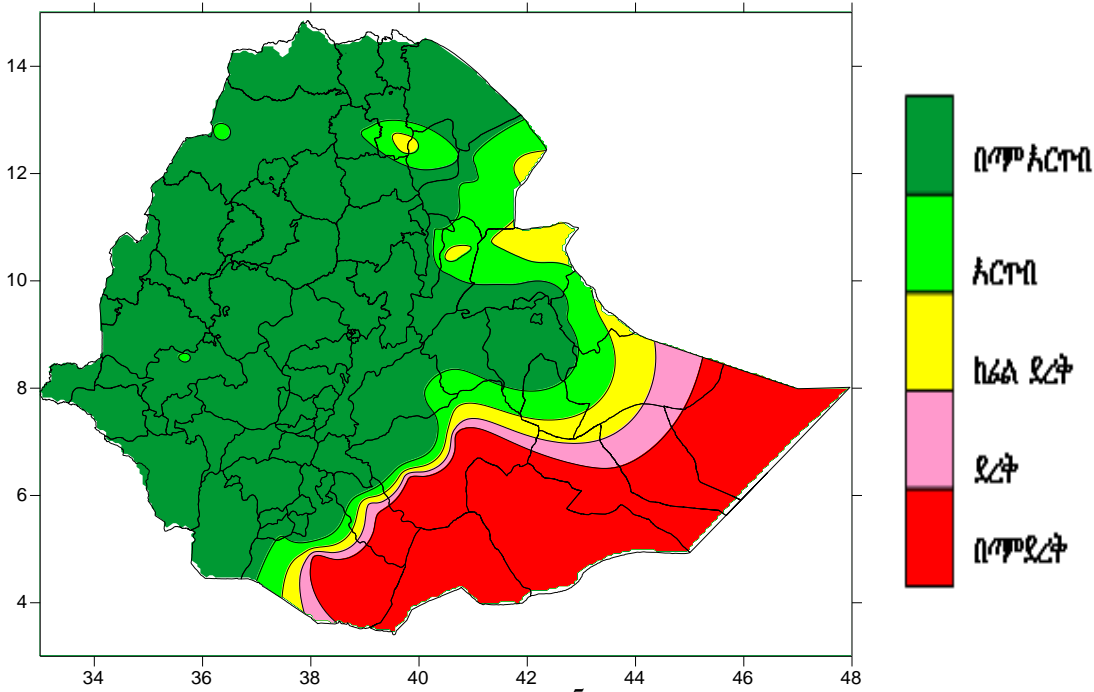
ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከኦገስት 21 እስከ 31 /2018 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን
 ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር

**እ.ኤ.አ. ከኦገስት 21-31/2018 የነበረው የአየር ሁኔታ
በግብርና የስራ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተጽእኖ**

በኦገስት ሶስተኛው አስራ አንድ ቀናት ለወቅቱ ዝናብ መኖር አመቺ የሆኑት የአየር ሁኔታ ክስተቶች ከመጠናከራቸው ጋር ተያይዞ የመኸር ሰብል አብቃይና የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ በመጠንም ሆነ በሥርጭት ረገድ የተጠናከረ የእርጥበት ሁኔታ ነበር። ይህም ሁኔታ በተለያዩ የእድገት ደረጃ እና ፍሬ በማፍራት ላይ ለሚገኙ ሰብሎች የውሃ ፍላጎት መሟላት ጥሩ አስተዋጽኦ ነበረው። ከዚህ በተጨማሪም ለጓሮ አትክልት፣ ለዕፅዋት ልምላሜ፣ ለአርብቶ አደሩና ከፊል አርብቶ አደሩ አካባቢዎች ለመጠጥ ውሃና ለግጦሽ ሳር አቅርቦት መሟላት የጎላ አስተዋፅኦ ነበረው። በሌላ በኩል በአንዳንድ የሰሜን፣ የደቡብ ምዕራብ፣ የምዕራብ እና በመካከለኛው ቦታዎች ላይ ከባድ ዝናብ የነበረ ሲሆን፣ ቅጽበታዊ ጎርፍ በተወሰኑ ቦታዎች በመከሰቱ በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ባሉ ሰብሎች፣ በአፈር ጥበቃ ሥራ እንዲሁም በሰው እና በንብረት ላይ መጠነኛ ጉዳት ነበረው። ከነዚህም መካከል በወገል ጤና በረዶና ነፋስ ቀላቅሎ በጣለዉ ዝናብ በጥራጥሬ ሰብሎች ላይ ጉዳት አድርጏል፤ እንዲሁም በቦድቲ በነበረው ከባድ ዝናብ በንብረትና በእፀዋት ላይ ጉዳት አድርጏል። በአንጻሩ ባለፉት አስራአንድ ቀናት የተገኘው እርጥበት ቀደም ባሉት ቀናት የእርጥበት እጥረት ለነበረባቸው በቆላማ አካባቢዎች ለሚኖሩት አርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለግጦሽ ሳርና ለመጠጥ ውሃ አቅርቦት ጥሩ አስተዋፅኦ ነበረው (ካርታ 4)።

ካርታ 4 እ.ኤ.አ ከኦገስት 21 እስከ 31/2018 ድረስ የነበረው የእርጥበት ሁኔታ

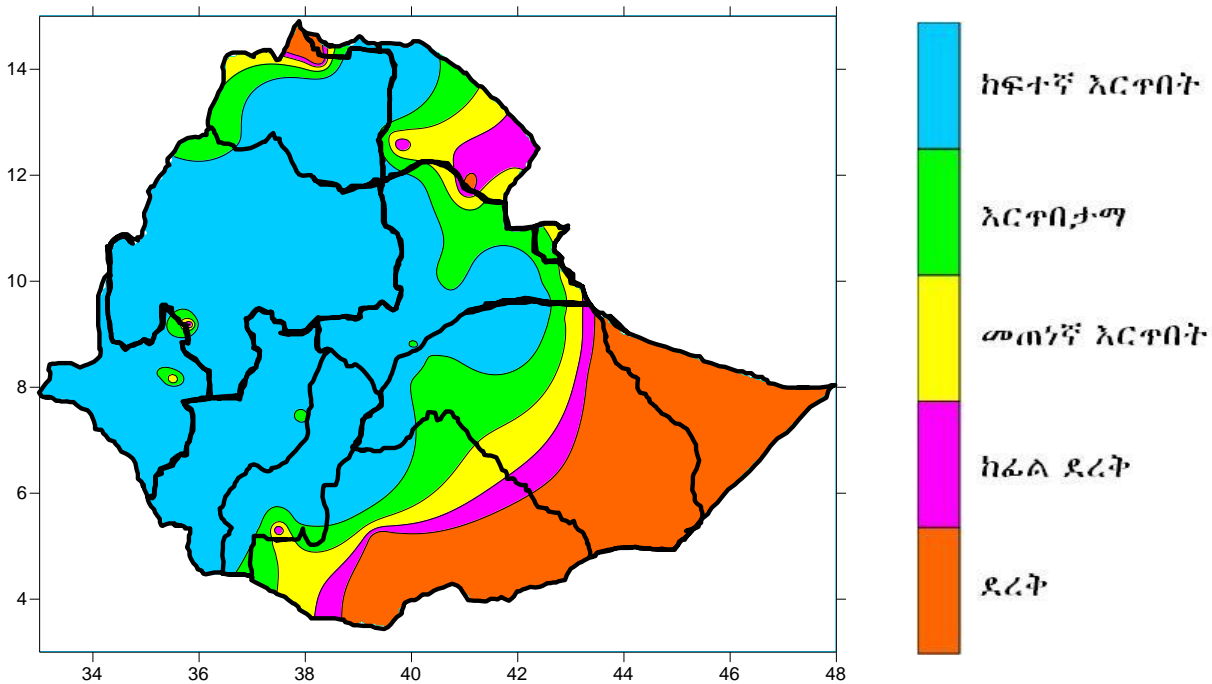
እ.ኤ.አ ከኦገስት 21-31/2018 የነበረው የአየር ሁኔታ

በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

እ.ኤ.አ ከ21-31 ኦገስት 2018 የነበረው የአየር ሁኔታ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ የነበረውን ተፅዕኖ ስንመለከት አባይ፣ ተከኤ፣ ባሮአ ኮቦ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ አብዛኛው አሞ ጊቤ፣ የላይኛውና መካከለኛው አዋሽ፣ ጥቂት የላይኛው ገናሌ ደዋና ዋቢሸቤ ተፋሰሶች ከፍተኛ እርጥበት ያገኙ ሲሆን፣ የታችኛው ገናሌ ዳዋ፣ ዋቢሸቤና አዋሽ ተፋሰሶች ከመጠነኛ እርጥበት እስከ እርጥበታማ ሁኔታ ላይ እንደነበሩ መረጃችን ያመለክታል። በመሆኑም የክረምት ተጠቃሚ ተፋሰሶች በቂ የሆነ የውሃ መጠን አግኝተዋል። ይህም ለተለያዩ የእኩኖሚያዊ እንቅስቃሴዎች አዎንታዊ የሆነ ተፅዕኖ ነበረው (ካርታ 5)።

ካርታ 5 እ.ኤ.አ ከኦገስት 21 እስከ 31/2018 ድረስ በተፋሰሶች

ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን

እ.ኤ.አ ከሴፕቴምበር 1-10/2018 የሚኖረው

የአየር ሁኔታ አዝማሚያ

በመደበኛ ሁኔታ በሴፕቴምበር የመጀመሪያዎቹ አሥር ቀናት የክረምት ዝናብ ሰጭ የሚታዩ የሚታዩ ገጽታዎች ከሰሜን ምሥራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ እየተዳከሙ የሚሄዱበት ጊዜ ከመሆኑ ጋር ተያይዞ ዝናቡ በመጠንም ሆነ በሥርጭት እየቀነሰ ይሄዳል።

በሚቀጥሉት አሥር ቀናት ዝናብ ሰጭ የሚታዩ የሚታዩ ገጽታዎች በብዙ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ተጠናክረው እንደሚቀጥሉ የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ።

በዚህም መሰረት የትግራይ ዞኖች፣ ቤንሻንጉል ጉሙዝ፤ የጋምቤላ ክልል፤ ከአማራ ክልል ምዕራብ እና ምሥራቅ ጎጃም፣ ሰሜን ሸዋ፣ የባህር ዳር ዙሪያ፣ አዊ ዞን ፣ የሰሜንና የደቡብ ጎንደር ዞኖች፣ ከአሮሚያ ክልል ምሥራቅ እና ምእራብ ወለጋ፣ ጅማ፣ ኢሉአባቦራ፣ ምሥራቅ፣ ምዕራብና ሰሜን ሸዋ፣ የአርሲና ቦሌ ዞኖች፤ አዲስ አበባ፤ ከደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልል ደግሞ የሀድያና የጉራጌ ዞኖች፣ የወላይታ፣ የዳውሮ፣ የጋሞጎፋና፣ የከፋና የቤንች ማጂ፣ እንዲሁም የሲዳማ እና የጌዲዮ ዞኖች በአብዛኛው መደበኛና አልፎ አልፎም ከመደበኛ በላይ ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል። በተጨማሪም ከሚጠናከሩ የደመና ክምችቶች በአንዳንድ ቦታዎች ላይ ከባድ ዝናብ ሊከሰት ይችላል። በተጨማሪም ሰሜንና ደቡብ ወሎ ምዕራብና ምሥራቅ ሐረርጌ፣ ድሬዳዋ እና ሀረሪ፤ ከሶማሌ ክልል ጅግጅጋ እና ሲቲ፤ ከደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልል ደግሞ የደቡብ ኦሞ እና የሰገን ህዝቦች ከቀላል እስከ መካከለኛ መጠን ያለው ዝናብ እንደሚያገኙ ይጠበቃል።

እ. ኤ. አ ከሴፕቴምበር 1-10 /2018 የሚኖረው የአየር ሁኔታ አዝማሚያ በእርሻ ሥራ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በተሰጠው የአየር ሁኔታ ትንበያ መሰረት በሚቀጥለው የሴፕቴምበር የመጀመሪያው አስር ቀናት የመኸር ሰብል አምራች በሆኑትም ሆነ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች የእርጥበት ሁኔታው የበለጠ እንደሚሻሻል ይጠበቃል። ከዚህም ጋር ተያይዞ በትንበያው ላይ የተጠቀሱት የአሮሚያ፣ የአማራ፣ የትግራይ፣ የደቡብ ብሔር ብሔረሰቦች፣ የጋምቤላና የቤንሻንጉል-ጉሙዝ ክልሎች እርጥብና በጣም እርጥብ የሆነ እርጥበት እንደሚያገኙ የሚጠበቅ ሲሆን። ይህም ሁኔታ የተሻለ እርጥበት እንደሚኖራቸው ከመጠበቁ ጋር ተያይዞ በቀጣይ ለሚያከናውኑት የግብርና እንቅስቃሴ ገንቢ ሚና እንደሚኖረው ይታመናል። በተለይም ዘግይተው ለተዘሩ፣ በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ እና

ፍሬ በመሙላት ላይ ለሚገኙ ሰብሎችና ለቋሚ ተክሎች የውኃ አቅርቦት ገንቢ ሚና ይኖረዋል። በተጨማሪም በምስራቅ እና በሰሜን ምስራቅ ለሚገኙ ለአርብቶ አደርና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለእፅዋት ልምላሚና ለመጠጥ ውኃ አቅርቦት መሻሻል ጥሩ አስተዋፅኦ ይኖረዋል። በሌላ በኩል ከመደበኛ በላይ ዝናብ በሚጠበቅባቸው አካባቢዎች በአንዳንድ ቦታዎች ላይ እርጥብቱ ከመጠን በላይ ሊሆን ስለሚችል በዚህም ምክንያት ውሃ ማሳ ላይ እንዳይተኛ ቦይ በማውጣት፣ የማንጣፋፍና የመከላከል ስራ በመስራት እንዲሁም አረምን በወቅቱ ለማረም የማሳ ጉብኝት በየጊዜው በማድረግ ፀረ-አረምና ፀረ-ተባይ ኬሚካሎችን በወቅቱ ከግብርና ባለሙያ በሚያገኙት ምክረ ሀሳብ በመደገፍ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል።

እ.ኤ.አ ከሴፕቴምበር 1-10 /2018 የሚኖረው የአየር ሁኔታ ዝግሚያ
በውሃው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

የሰፕቴምበር ወር የወቅቱ የመጨረሻ ወር ከመሆኑ ጋር ተያይዞ በብዛት የዝናብ ስርጭት ከምስራቀው የሀገሪቱ ተፋሰሶች ወደ ምዕራብ እየቀነሰ የሚሄድበት ወር ነው። በመሆኑም በሚቀጥሉት አስር ቀናት በአብዛኛው የክረምት ተጠቃሚ ተፋሰሶች ላይ የዝናብ መጠን መደበኛና ከመደበኛው በላይ ሊሆን እንደሚችል የትንበያ መረጃችን ያመለክታል። በመሆኑም የተከከ፤ ባሮ አኮቦ፤ አብዛኛው አባይ፤ የላይኛው አዋሽ፤ የላይኛውና መካከለኛው ኦሞ ጊቤና ሪፍት ሻሊ እንዲሁም የላይኛው ገፍሌዳዋ ተፋሰሶች መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆነ የዝናብ መጠን ሊያገኙ እንደሚችሉ ትንበያችን ይጠቁማል። እንዲሁም የላይኛው ዋቢሸበሌ፤ የታችኛው ኦሞ ጊቤ፤ ስምጥሸለቆ፤ ጥቂት የላይኛው፤ መካከለኛውና የታችኛው አዋሽ ተፋሰሶች ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ የዝናብ መጠን እንደሚያገኙ የሚጠበቅ ሲሆን፤ የተቀሩት ተፋሰሶች በደረቃማ ሁኔታ ላይ ይቆያሉ። በተጨማሪም አብዛኛው የክረምት ተጠቃሚ ተፋሰሶች ላይ አልፎ አልፎ ከፍተኛ ዝናብ ሊከሰት ስለሚችል በተለይም ከፍተኛ ቦታዎች ላይ የሚኖረው ዝናብ ዝቅተኛ ቦታዎች ላይ ጎርፍ ሊያስከትል ይችላል። እንዲሁም ወንዞች በከፍተኛ ሁኔታ ሊሞሉ ስለሚችሉ ከዚህም ጋር ተያይዞ በወንዞች ዳሪቻ ከፍተኛ ጎረፍ ሊከሰት ስለሚችል በነዚህ አካባቢዎች ላይ የሚኖረው ማህበረሰብ ከፍተኛ ጥንቃቄ እንዲያደርግ እናሳስባለን።